

Opgave 2 Het Internationaal Strafhof

6 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- een toepassing van het begrip multilateraal en informatie over multilaterale samenwerking uit de inleiding 1
- een uitleg dat door staten is samengewerkt voor de oprichting van het Internationaal Strafhof, met een toepassing van het kernconcept samenwerking waaruit blijkt dat het handelen op elkaar is afgestemd voor een doel en daarover informatie uit de inleiding 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Om het Internationaal Strafhof op te richten is door meerdere staten, oftewel multilateraal, samengewerkt. Volgens de inleiding hebben zestig staten het Statuut van Rome ondertekend 1
- In de inleiding staat dat voor deze samenwerking de staten hun handelen op elkaar hebben afgestemd, tijdens formele onderhandelingen voor het opstellen van een statuut voor de oprichting van een internationaal strafhof, om een gemeenschappelijk doel te bereiken, zoals het vervolgen van verdachten van misdaden, die anders niet vervolgd worden 1

7 maximumscore 3

Een juist antwoord bevat:

- een complex van waarden uit de omschrijving van het kernconcept institutionalisering en een voorbeeld daarvan uit de inleiding 1
- geformaliseerde regels uit de omschrijving van het kernconcept institutionalisering en een voorbeeld daarvan uit de inleiding 1
- een uitleg van de manier waarop het Internationaal Strafhof bijdraagt aan de institutionalisering van het internationaal strafrecht, met een toepassing van standaardgedrag patronen uit de omschrijving van het kernconcept institutionalisering en een voorbeeld daarvan uit de inleiding 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Het Internationaal Strafhof is gebaseerd op een complex van waarden, namelijk internationale mensenrechten, veiligheid en stabiliteit 1
- en op geformaliseerde regels, namelijk een statuut voor het vervolgen van verdachten van misdaden in de internationale gemeenschap 1
- Deze waarden/regels zijn vastgelegd in standaardgedrag patronen die het gedrag van staten reguleren, namelijk in het internationaal strafrecht waarin staat dat verdachten van misdaden onder bepaalde omstandigheden vervolgd kunnen worden door het Internationaal Strafhof. Dus draagt het Internationaal Strafhof bij aan de institutionalisering van het internationaal strafrecht 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

8 maximumscore 1

Een juist antwoord bevat een uitleg dat het cultuuruniversalisme te herkennen is in het strijdpunt internationale mensenrechten, met een uitgangspunt van het cultuuruniversalisme en een uitgangspunt van het cultuurrelativisme.

voorbeeld van een juist antwoord:

In het strijdpunt internationale mensenrechten is het cultuuruniversalisme te herkennen. Het Internationaal Strafhof gaat er namelijk van uit dat internationale mensenrechten voor alle culturen in de wereld gelden, wat een uitgangspunt van cultuuruniversalisme is. Het Internationaal Strafhof gaat niet uit van de lokale waarden in de verschillende culturen op de wereld, wat een uitgangspunt is van cultuurrelativisme.

9 maximumscore 3

Een juist antwoord bevat:

- internationalisering van politieke macht / de groeiende invloed van intergouvernementele en supranationale organisaties 1
- een uitleg dat het gekozen voorbeeld te herkennen is in de bevoegdheden van het Internationaal Strafhof, met informatie uit de inleiding waaruit het gekozen voorbeeld blijkt 1
- een uitleg dat in de bevoegdheden van het Internationaal Strafhof een geglobaliseerde wereldorde te herkennen is, met toepassing van het kernconcept globalisering 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- In de verregaande bevoegdheden van het Internationaal Strafhof is de internationalisering van politieke macht te herkennen 1
- Het Internationaal Strafhof heeft namelijk de rechtsmacht om het internationaal strafrecht uit te oefenen 1
- In de bevoegdheden van het Internationaal Strafhof breiden politieke afhankelijkheden zich uit over landsgrenzen heen. Daarin is een geglobaliseerde wereldorde te herkennen 1

Vraag	Antwoord	Scores
10	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	a	
	<ul style="list-style-type: none"> • een uitleg dat het Internationaal Strafhof de interne soevereine macht van de VS kan schenden, met een toepassing van het regeren over een groep mensen als kenmerk van interne soevereine macht en daarover informatie uit tekst 2 	1
	b	
	<ul style="list-style-type: none"> • een uitleg dat de VS tegen het Internationaal Strafhof in het verweer kan komen, met een toepassing van het uitgangspunt van het internationale recht en hiervan een voorbeeld uit de tekst 2 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	a	
	<ul style="list-style-type: none"> • De aanklagers van het Internationaal Strafhof hebben toestemming gevraagd aan het Internationaal Strafhof om Amerikaanse militairen te onderzoeken (r. 13-21). Dit kan buiten de VS om als de staat waarin oorlogsmisdaden zijn begaan daarmee instemt (r. 47-50). Daarmee kan het Internationaal Strafhof buiten de VS om macht uitoefenen op de groep mensen waarover de VS regeert. Regeren over een groep mensen is een kenmerk van interne soevereine macht. Zo kan het Internationaal Strafhof de interne soevereine macht van de VS schenden als zij haar burgers vervolgt 	1
	b	
	<ul style="list-style-type: none"> • De VS kan tegen het Internationaal Strafhof in het verweer komen op basis van het internationaal recht. Volgens het internationaal recht hebben internationale rechtsorganen, zoals het Internationaal Strafhof, pas rechtsmacht wanneer staten de rechtsmacht van een internationaal orgaan erkennen. De VS doet niet mee aan het Internationaal Strafhof (r. 44-47), dus is de rechtsmacht van het Internationaal Strafhof over de VS beperkt 	1

Vraag	Antwoord	Scores
11	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • de groep realistische theorieën en een voorbeeld uit tekst 2 van een kenmerk van de groep realistische theorieën 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • een uitleg dat de groep realistische theorieën het gedrag van de VS tegenover het Internationaal Strafhof kan verklaren, met een toepassing van het gekozen kenmerk 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • De groep realistische theorieën kan het gedrag van de VS tegenover het Internationaal Strafhof verklaren. In tekst 2 staat namelijk dat de VS, volgens de Amerikaanse veiligheidsadviseur Bolton, alles zal doen om zijn burgers te beschermen tegen vervolging door wat Bolton noemt “deze illegale rechtbank” (r. 6-11) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Volgens de groep realistische theorieën zal een staat altijd zijn eigen belangen behartigen en alleen samenwerken, met bijvoorbeeld het Internationaal Strafhof, als het nationale belang dat vraagt. Conform de groep realistische theorieën komt de VS eerst van al voor zijn eigen burgers op 	1
12	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • een uitleg dat verwacht kan worden dat Amerikaanse verdachten van oorlogsmisdaden in Afghanistan nooit berecht zullen worden door het Internationaal Strafhof, omdat Afghanistan niet in zal stemmen met vervolging, met een toepassing van een kenmerk van de ‘law of anticipated reactions’ 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • informatie uit tekst 2 waaruit het gekozen kenmerk van de ‘law of anticipated reactions’ blijkt 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • In tekst 2 staat dat Afghanistan niet tegen de VS durft in te gaan, want dan kan verwacht worden dat de VS de Afghaanse regering niet meer zal helpen (r. 62-67) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Om de verdachten van oorlogsmisdaden uit de VS te kunnen vervolgen heeft het Internationaal Strafhof de instemming van Afghanistan nodig, waar de misdaden hebben plaatsgevonden. Maar verwacht kan worden dat Afghanistan niet zal instemmen met vervolging. Volgens de ‘law of anticipated reactions’ zullen staten hun gedrag mede bepalen op grond van wat zij verwachten van de meer machtige landen. Uit tekst 2 blijkt dat Afghanistan zijn gedrag mede zal bepalen op grond van wat het van de VS verwacht. De VS is machtiger dan Afghanistan. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de hulp van de VS aan Afghanistan. Dus kan volgens de ‘law of anticipated reactions’ verwacht worden dat Amerikaanse oorlogsmisdadigers in Afghanistan nooit berecht zullen worden door het Internationaal Strafhof 	1

maatschappijwetenschappen vwo

Centraal examen vwo

Tijdvak 1

Correctievoorschrift

Aan de secretarissen van het eindexamen van de scholen voor vwo,

Bij het centraal examen maatschappijwetenschappen vwo:

Op **pagina 10**, bij **vraag 10** moet bij **deel a** van 'Een juist antwoord bevat'

- een uitleg dat het Internationaal Strafhof de interne soevereine macht van de VS kan schenden, met een toepassing van het regeren over een groep mensen als kenmerk van interne soevereine macht en daarover informatie uit tekst 2 1

vervangen worden door:

- een uitleg dat het Internationaal Strafhof de interne soevereine macht van de VS kan schenden, met een toepassing van het regeren over een groep mensen of geweldsmonopolie als kenmerk van interne soevereine macht en daarover informatie uit tekst 2 1

Toelichting:

Geweldsmonopolie kan als kenmerk van interne soevereine macht worden goedgekeurd, als uit het antwoord blijkt dat strafvervolging onderdeel uitmaakt van het geweldsmonopolie van staten. Want dan kan vervolging door het Internationaal Strafhof het geweldsmonopolie van de VS schenden (r. 10-11).

en